

ANTWOORD OP VERANTWOORD

Voor u ligt de tweede nieuwsbrief "Antwoord op verantwoord".

In deze nieuwsbrief, die is bedoeld voor ambtenaren en bestuurders van gemeenten, provincie, GHOR, politie en brandweer, blikken we terug op het verloop van het project 'Nieuwe wettelijke taken regionale brandweer'. In deze nieuwsbrief berichten we u over de samenwerking tussen GHOR en de regionale brandweer en over de proceduremap die opgezet is voor het opstellen van een advies. Ook treft u een terugblik aan op de twee workshops en vindt u een antwoord op de vraag wat het PUEV-II voor de regionale brandweer betekent.

AMBULANCE

Noord- en Midden-Limburg
Sector Veiligheid
Logistiek

REG 89

Anne-Marie Niekamp,
beleidsmedewerker en
arts bij de Geneeskundige
Hulpverlening bij Ongeval-
len en Rampen (GHOR),
Sector Veiligheid.

Een integraal BEVI-advies is een rood-wit-blauw-oranje advies. Rampbestrijding vraagt om een multidisciplinaire aanpak. Daarom is het nodig dat alle partners in de rampbestrijding (brandweer, GHOR, politie en gemeente) bij het BEVI-advies worden betrokken. Deze uitgesproken mening is van Anne-Marie Niekamp, beleidsmedewerker en arts bij de Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen (GHOR), Sector Veiligheid.

INBRENG GHOR MAAKT
BEVI-ADVIES COMPLETER

De introductietekst van de Sector Veiligheid website levert een goede start: "De Sector Veiligheid van de Regio Noord- en Midden-Limburg is een in Nederland unieke organisatie: in de Sector werken de regionale brandweer en de GHOR zeer nauw, en op basis van gelijkwaardigheid samen". Anne-Marie beaamt de stelling volmondig. "De GHOR en de regionale brandweer zitten al relatief lang fysiek bij elkaar. Daardoor werk je sneller en beter met elkaar samen. Op het gebied van de BEVI-advisering is de organisatie zeker uniek. De Sector Veiligheid was één van de eersten die een integraal advies uitbracht. Zowel de regionale brandweer als de GHOR hadden hun inbreng."

Co-productie maakt completer en beter

Maar het BEVI richt zich toch alleen tot de regionale brandweer als adviseur? Ook dat beaamt Anne-Marie, maar voegt er direct aan toe: "Ik vind dat de GHOR het advies van regionale brandweer completer en daarmee beter maakt. De brandweer is deskundig op het gebied van onder andere bronbestrijding en redden. Vanuit de GHOR kijken we naar aantallen en soorten slachtoffers. En natuurlijk naar de regionale opvang- en behandel-mogelijkheden. Denk bijvoorbeeld aan de

beschikbaarheid van Intensive Care (IC) bedden. Als je je alleen richt op bronbestrijding en redden en niet op opvang en behandeling van slachtoffers dan is het verhaal niet af. De co-productie van het BEVI-advies door regionale brandweer en de GHOR is dus een logische samenwerking."

Afspraken over capaciteit

Bestuurlijk werd afgesproken dat de Regio Noord- en Midden-Limburg zich voorbereidt op repressieve taken tot en met Maatramp-3. Anne-Marie: "Dat klopt. Vanuit de multidisciplinaire rampenbestrijding (rood-wit-blauw-oranje) hebben we middelen om rampen van een dergelijk omvang het hoofd te kunnen bieden. Daarboven schiet onze capaciteit tekort. Dat zogenaamde restrisico voorkomen we door te werken aan proactie en preventie. En BEVI-advisering is pure proactie. Met de brandweer geven we onze mening over (on)wenselijkheid van een RO-besluit of een Wm-vergunning. Uiteraard alleen vanuit het oogpunt van rampbestrijding."

Slachtoffers berekenen

Wat is de rol van Anne-Marie zelf bij het BEVI-advies? "In feite houd ik mij bezig met het berekenen van mogelijke slachtoffers van

Colofon

"Antwoord op verantwoord" is een nieuwsbrief over het project 'Nieuwe wettelijke taken regionale brandweer'. Het is een uitgave van de Regio Noord- en Midden-Limburg, Sector Veiligheid. De Sector Veiligheid zorgt voor risicobewustzijn, crisisbeheersing en rampenbestrijding door middel van samenwerking, coördinatie en operationele inzet.

Adres: postbus 11, 5900 AA Venlo
Contactpersoon: Marijke Besselink
Telefoonnummer: (077) 3598777

Redactie: Royal Haskoning
Ontwerp: Het Inventief

In het kader van het project 'Nieuwe wettelijke taken regionale brandweer' zijn door de Sector Veiligheid Noord- en Midden Limburg in 2005 twee workshops georganiseerd. In een interview met Marijke Besselink, hoofd van de afdeling Proactie en Preventie, blikken we terug op de inhoud en verloop van deze twee workshops.

TERUGBLIK OP WORKSHOPS

De eerste workshop, die begin september 2005 heeft plaatsgevonden, was met name bedoeld om gemeenten en lokale brandweer voor te lichten over de adviestaak van de regionale brandweer. Marijke: "Voor de workshops hebben we zowel hoofden van de afdelingen ruimtelijke ordening en milieu van gemeenten uitgenodigd als de commandanten van de lokale brandweer. Op deze manier brengen we in de workshop alle partijen bij elkaar die met het advies van de regionale brandweer te maken hebben". Het advies van de regionale brandweer stond in deze workshop dan ook centraal. Wat is het doel van het advies en wat zijn de consequenties? Er is met name gesproken over hoe het advies er nu eigenlijk uitziet. Hoe is het advies opgebouwd en uit welke onderdelen bestaat het?

Praktische insteek

Marijke: "Om het advies wat meer tastbaar te maken is een casus uitgekozen die in de workshop met de deelnemers is besproken". In de workshop was ruimte om aan te geven welke informatiebehoefte de deelnemers hebben met betrekking tot het advies van de regionale brandweer. Ook heeft men ideeën aan kunnen dragen om informatie uitwisseling te versterken. Een van de ideeën was het maken van een nieuwsbrief, waarvan u nu een exemplaar in handen hebt!

Tweede workshop: uitwisselen van ervaringen

De belangstelling voor de eerste workshop was erg groot. Vandaar dat in vervolg op de

eerste workshop half december een tweede workshop is georganiseerd. Marijke: "In deze workshop is dieper ingegaan op de inhoud van het advies. Welke procedures moeten worden doorlopen? Hoe zien deze procedures eruit?". Ook is teruggekomen op het format van het advies, dat inmiddels ook bestuurlijk afgekaart was.

In de workshop hebben partijen ervaring kunnen uitwisselen die tot dan toe opgedaan was met de adviezen. De praktische insteek van de workshops is met enthousiasme ontvangen.

Betrekken RO en bestuurders

Opvallend is dat in beide workshops de vertegenwoordiging vanuit milieu hoog is maar vanuit ruimtelijke ordening erg laag. Marijke: "Je merkt in de praktijk dat veel mensen die aan de ruimtelijke ordeningskant werken, zich nog niet voldoende bewust zijn van het belang van externe veiligheid. Vaak zijn mensen niet bekend met BEVI en de gevolgen die BEVI heeft voor het maken van ruimtelijke plannen".

Juist omdat dit zo belangrijk is, wil de Sector Veiligheid in het PUEV-II een workshop organiseren die speciaal gericht is op mensen die in de ruimtelijke ordening werken. Op deze manier wil de Sector Veiligheid proberen de bewustwording van externe veiligheid en de gevolgen van het brandweeradvies voor ruimtelijke plannen, bij ruimtelijke orde- naars te vergroten. Naast een workshop voor ruimtelijke ordening wordt in het PUEV-II ook aandacht geschonken aan het betrekken van bestuurders bij externe veiligheid.

Kan dat wel? Iets van A tot en met Z vastleggen in een map vol procedures en hulpmiddelen, de inhoud vervolgens aanpassen en toch veel voordelen blijven bieden? Antwoord: dat is niet alleen mogelijk, het moet zelfs. Het antwoord komt van Patrick Ewalds, medewerker bij de afdeling Proactie & Preventie van de Sector Veiligheid. We hebben het met hem over de Proceduremap advisering door de Sector Veiligheid ex artikelen 12 en 13 BEVI.

Patrick Ewalds, medewerker bij de afdeling Proactie & Preventie van de Sector Veiligheid.

DYNAMISCHE PROCEDUREMAP BIEDT VEEL VOORDELEN

We vragen Patrick eerst naar het eindproduct. Wat is er nu feitelijk gemaakt? "We hebben een map gemaakt waarin we vastleggen hoe de Sector Veiligheid een advies uitbrengt in het kader van het BEVI.", aldus Patrick. "De map is in feite voor onszelf bedoeld, maar gemeenten gaan er de voordelen van merken". Voor alle duidelijkheid: de Sector Veiligheid moet door gemeenten bij bepaalde Wm-vergunningen en ruimtelijke besluiten in de gelegenheid worden gesteld om advies te geven over het groepsrisico, de voorbereiding op de rampenbestrijding en het bevorderen van de zelfredzaamheid.

Voordelen

Wordt het niet allemaal erg formeel met procedures en zo? "Nee, het is een nieuwe taak, zowel voor ons als voor gemeenten cq het bevoegd gezag. Als je afsprekt en vastlegt hoe je te werk gaat geeft dat houvast." Maar het is niet alleen houvast waar de map zich op richt. Patrick: "Voor onszelf helpt de informatie onze werkwijze te verbeteren. Door een goede structuur werken wij consistent en effectief. We kunnen er ook onze

deskundigheid en betrouwbaarheid verder mee vergroten. Dat alles komt de kwaliteit van onze advisering alleen maar ten goede. We leveren eenduidige adviezen van een constant hoog kwaliteitsniveau. En doordat we telkens onderzoeken of we het goed blijven doen – bij onszelf en bij het bevoegd gezag – kunnen we bijsturen waar nodig. Een dynamische proceduremap biedt dus wel degelijk voordelen."

Hulpmiddelen erg handig

Hoe is het eindproduct tot stand gekomen? "We hebben eerst gekeken welke documentatie er op dit gebied bestond. Het bleek dat er diverse handreikingen waren. Van de Nederlandse Vereniging voor Brandweezorg en Rampenbestrijding en van de provincie Brabant en hulpdiensten. Daarin was duidelijk het procesverloop geschetst tussen het moment van aanvraag en oplevering van het advies. Wij hebben de informatie toegespitst op onze situatie en per stap in het proces een hulpmiddel ontwikkeld. Daarbij moet je denken aan voorbeeldbrieven, een checklist om te controleren of we voor verschillende situaties alle benodigde informatie hebben, standaard formatten voor advisering, standaard bijsluiters voor het advies met achtergrondinformatie over het Bevi, enzovoorts. Erg handig!", aldus Patrick.

Voldoende capaciteit?

Hij vervolgt: "Behalve met de proceduremap heeft Royal Haskoning ons ook geholpen met een analyse van onze organisatie. Aan de hand van de taken in de procedures kun je

vaststellen wie hoeveel tijd besteed aan welke taak. Als je dan kunt inschatten hoeveel adviesaanvragen er op de Sector Veiligheid afkomen is de rekensom snel gemaakt en weet je welke capaciteit er nodig is. En daar zit een knelpunt, moet ik toegeven."

Snel goede informatie

Ik vraag Patrick welke aanbevelingen ik namens hem mag noteren. "Het bevoegd gezag wil snel een goed advies van ons. In dat geval is mijn aanbeveling om ons net zo snel te voorzien van voldoende en goede informatie. Denk aan aantallen bewoners, werknemers, bezoekers en kwetsbare objecten binnen een bepaald gebied. Daarbij beseft ik me dat gemeenten die informatie vaak ook niet zomaar kunnen ophoesten. Maar gelet op wettelijke termijnen moeten we de vaart er aan beide kanten wel goed inhouden."

Trots

Ligt al het werk van de Sector Veiligheid vast in zulke gedetailleerde procedures? Patrick: "Binnen onze afdeling werken we veelvuldig met protocollen en procedures. Daar is niets mis mee, integendeel. Maar ik geef toe: de procedure rond BEVI-advisering is wel de meest uitgebreide. We hebben echt ons best gedaan!" Is de proceduremap met hulpmiddelen nou uniek in Nederland? "Volgens mij wel, misschien niet voor wat betreft de procedure, maar zeker als het gaat om de hulpmiddelen. En daar zijn we best trots op!"

BETEKENIS VAN PUEV-II VOOR DE REGIONALE BRANDWEER

Als vervolg op het Provinciale Uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid is er een nieuw programma ingesteld: het Provinciale Uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid (PUEV-II). Wat is de betekenis van dit programma voor de regionale brandweer?

Het programmabureau van de provincie Limburg heeft voor het PUEV-II een concept uitvoeringsprogramma opgezet. De Sector Veiligheid heeft een aantal projectvoorstellen gedaan om in het uitvoeringsprogramma op te nemen. Enkele van deze voorstellen zijn nu opgenomen in het programma, of onder gebracht bij projectvoorstellen van anderen. Eén van de projecten uit het concept uitvoeringsprogramma is het project "opleiding en scholing". In dit project is de behoefte van verschillende organisaties aan kennisuitwisseling en informatieoverdracht in het kader van externe veiligheid gebundeld. De Sector Veiligheid heeft met name ingezet op kennisuitwisseling en informatieoverdracht gericht op mensen die werken in de ruimtelijke ordening en gericht op bestuurders van diverse organisaties.

Eén van de andere projecten is het project

"onderzoek en advies samenwerking en structurele formatie". In dit project, dat provincie breed is ingestoken, wordt gekeken naar hoe samenwerking tussen diverse partijen te organiseren is en welke formatie daarvoor noodzakelijk is. De Sector Veiligheid neemt deel aan dit project dat in begin 2006 gestart is. De uitkomsten van het onderzoek zullen worden uitgewerkt in streefbeelden voor 2010.

Op dit moment heeft de Sector Veiligheid zitting in de klankbordgroep van het programmabureau voor het PUEV-II. Marijke Besselink: "De Sector Veiligheid zou graag meer aan het begin van de lijn betrokken willen zijn, en zou daarom graag zitting hebben in het programmabureau". De sector wil graag pro-actief meedenken en betrokken zijn bij het PUEV-II. Marijke benadrukt nog eens het belang van het betrekken van bestuurders en het informeren en stimuleren van de bewustwording van medewerkers ruimtelijke ordening.

De ervaringen die opgedaan zijn met het project "Nieuwe wettelijke taken brandweer" zijn een inspiratie voor de Sector Veiligheid

geweest bij het aandragen van projectvoorstellen voor het concept uitvoeringsprogramma aan de provincie. In dit project is onder meer de organisatie van de regionale brandweer onder de loep genomen. Belangrijke resultaten uit dit onderzoek zijn het idee van centralisatie van de Bevi-advisering binnen de regio en de noodzaak van het uitbreiden van het aantal formatieplaatsen voor het goed kunnen uitvoeren van deze adviestaak. Vooruitlopend op de resultaten van het project "onderzoek en advies samenwerking en structurele formatie", heeft de Sector Veiligheid aangedragen een bedrag te reserveren voor het uitvoeren van de adviestaak van de regionale brandweer. De provincie heeft in haar concept programma voorgesteld om te beginnen € 80.000,- per jaar hiervoor beschikbaar te stellen gedurende de komende vijf jaar.

Het concept uitvoeringsprogramma is ter goedkeuring voorgelegd aan VROM. Ter rugkoppeling over de stand van zaken met betrekking tot het PUEV-II heeft nog niet plaatsgevonden, maar wordt op zeer korte termijn verwacht.

Vervolg van pagina 1

rampen en zware ongevallen. Niet alleen voor het BEVI-advies maar ook voor rampbestrijdingsplannen. Aan de hand van de risicobron, het rampscenario en de mogelijke effecten bij een ramp stel ik het GHOR deel op voor het BEVI-advies van de Sector Veiligheid. Ik kijk dan naar de mogelijke hulpvraag en het hulpaanbod." Kan zij dat zelfstandig doen? "In feite wel, maar ik heb natuurlijk gegevens van de brandweer en gemeente nodig. Van de gemeenten heb ik informatie nodig over hoeveel mensen wonen en werken in het invloedsgebied. Waar bijzondere objecten liggen. Denk aan kwetsbare objecten als scholen, verzorgingstehuizen, winkelcentra, enzovoort."

Toenemende vraag vanuit gemeenten

Vraagt de gemeente een separaat advies aan de GHOR? Annemarie: "Nee, de gemeente vraagt een advies aan de Sector Veiligheid. De regionale brandweer en wij stellen samen dat advies op. Het is dus een Sector Veiligheid advies. We merken wel dat gemeenten steeds meer BEVI-adviesaanvragen uitzetten. Niet alleen voor nieuwe gevallen, maar ook voor 'oude' situaties.

Vroege betrokkenheid

We vragen Anne-Marie naar haar aanbevelingen rond het proces van BEVI-advisering door regionale brandweer en GHOR. Ze somt op: "Op de eerste plaats de oproep om de Sector Veiligheid vroeg te betrekken. Voor RO-initiatieven zou ik zeggen: leg een eerste ruwe schets voor en vraag om tips vanuit de hoek van rampbestrijding. Voorkomen vooraf is beter dan repareren achteraf." Vroege betrokkenheid is volgens Anne-Marie ook nodig vanuit het oogpunt van tijd. "Met name bij Wm-vergunningen zijn wettelijke termijnen belangrijk. Als men vroeg bij ons is kunnen wij laten weten welke informatie wij nodig hebben en leveren dan binnen de termijnen een advies."

Veiligheidsbelangen

Haar volgende aanbeveling is een oproep tot begrip over de aard van het BEVI-advies. "Ik denk dat het goed is als gemeenten zich beseffen dat ons advies zich primair richt op rampbestrijding. Wij kijken dus naar het effect van een ramp en hoe wij die het hoofd kunnen bieden. Slechts zijdelings komt de kans op de ramp aan bod. Zowel kans als effect proberen wij te verkleinen door te adviseren in proactieve (RO) en preventieve (Wm) sfeer." Anne-Marie sluit af met het volgende: "Men moet zich ook realiseren dat wij ons richten op veiligheidsbelangen, niet op bijvoorbeeld economische belangen. De uiteindelijke afweging van alle belangen komt de gemeente toe. Daarom adviseer ik dat binnen gemeenten zoveel mogelijke relevante afdelingen worden betrokken bij BEVI en rampenbestrijding in het algemeen. Niet alleen de AOV-er, maar ook de deskundige bij RO, milieu en verkeer & vervoer. Dat kan de acceptatie van ons advies alleen maar ten goede komen".